

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. Z.**, bývajúceho v K., P., zastúpeného JUDr. L. B., advokátom so sídlom v P., proti žalovanej **M. Z.**, bývajúcej v Ď., **o určenie vlastníctva**, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 291/2001, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. januára 2007 sp. zn. 7 Co 223/2005, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 10. novembra 2003 č. k. 5 C 291/2001–85 žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníctva k nehnuteľnosti – parcela KN č. X., lúka , o výmere X. m², zapísaná na LV č. X., kat. územie Ď., zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 3 718 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním (znaleckým posudkom) mal preukázané, že parcela KN č. X. nepochádza z pozemnoknižnej parcely M., zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. X. k. ú. Ď., ale pozemnoknižnej parcely M., zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. X.. k. ú. Ď. Vlastníctvo k tejto nehnuteľnosti nadobudol právny predchodca žalovanej na základe rozsudku vydaného v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 C 347/87 a regulačný plán sa v obci Ď. nerealizoval v celom rozsahu. Žalobca dôkazy spochybňujúce tieto skutočnosti nepredložil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove uznesením z 21. októbra 2004 sp. zn. 10 Co 63/2004 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil ďalšie konanie.

Okresný súd Vranov nad Topľou v poradí druhým rozsudkom z 6. októbra 2005 č. k. 5 C 291/01–133 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 12 361 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 C 347/87 žalobca, ani jeho právny predchodca nebol účastníkom konania, keďže právni predchodcovia žalovanej odvodzovali nadobudnutie vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti kúpou od pozemnoknižného vlastníka M. K.. V konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 374/96 už ale išlo o tých istých účastníkov, resp. právnych predchodcov v priamej línii a ten istý predmet konania, ktoré konanie sa skončilo v neprospech žalobcu (jeho otca), preto je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej. K tomu, aby žalobca mohol nadobudnúť vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti chýba umiestňovacie rozhodnutie, resp. oprávnená držba T. Z., právnej predchodkyne žalobcu, prečo nemohla nehnuteľnosť žalobcovi darovať (nemohla na iného previesť viac práv než mala ona sama). Teda žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal nadobudnutie vlastníctva k parcele KN č. X. ani vydržaním, ani iným právnym spôsobom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove, v poradí druhým rozhodnutím, rozsudkom z 31. januára 2007 sp. zn. 7 Co 223/2005 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy odvolacieho konania 8 042 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Stotožnil sa so záverom prvostupňového súdu, že žalobca nepreukázal nadobudnutie vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti darovaním, resp. vydržaním. Naopak z darovacej zmluvy z 2. 9. 1988, registrovanej pod R 1568/88 (predloženej v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou č. k. 1 C 374/96) vyplýva, že M. Z. s manželkou A. rod. S., ako bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľnosť darovali synovi A. Z. a jeho manželke M. (žalovanej), ktorá ju nadobudla do výlučného vlastníctva v dedičskom konaní po poručiteľovi A. Z. (manžel). Žalovaná nehnuteľnosť dobromyseľne a nepretržite užíva po dobu viac ako desať rokov. Uznal len odvolací dôvod spočívajúci v neexistencii prekážky podmienky konania - právoplatne rozhodnutej veci, pretože v konaní pod sp. zn. 1 C 374/96 nešlo o totožných účastníkov ani totožný predmet konania (o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľke T. Z.), ktorá

skutočnosť nič nemení na vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O. s. p., pretože mu odvolací súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom v tom zmysle, že pri doplnení dokazovania nemohol sa náležitým spôsobom vyjadriť k veci samej. Tým, že odvolací súd dopĺňal dokazovanie, porušil aj zásadu dojinštančnosti súdneho konania. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov a trval na tom, že T. Z. užívala predmetnú nehnuteľnosť dobromyseľne, nerušene a nadobudla k nej vlastnícke právo vydržaním. Následne mu nehnuteľnosť darovala a on tiež bol dobromyseľný a so započítaním vydržacej doby mu svedčí vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa z iných dôvodov, keď uviedol, že v predmetnej veci nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Teda sú podľa jeho názoru dané dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (nesprávne právne posúdenie a iná vada konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci). Napokon namietal rozhodnutie o trovách konania (výška odmeny právneho zastúpenia v rozpore s vyhláškou č. 655/2004 Z. z.). Žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne zrušiť aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte v prípadoch uvedených v § 238 O. s. p.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom prípustnosť dovolania nevyslovil a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, keďže dovolací súd v tejto veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), sa Najvyšší súd Slovenskej republiky neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku, podľa ustanovenia § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa ustanovenia § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených procesných väd.

Vzhľadom na námietku navrhovateľa dovolací súd sa osobitne zameril na otázku opodstatnenosti jeho tvrdenia, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľ namietal nemožnosť vyjadriť sa k dokazovaniu vykonanému odvolacím súdom a nevykonanie dôkazu – jeho výsluch ako účastníka konania k veci samej.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom z 30. 1. 2007 (č.l. 156 spisu), vyplýva, že na tomto pojednávaní, na ktorom bol žalobca prítomný, odvolací súd nevykonával, resp. nedoplňal dokazovanie vo veci samej.

Výsluch účastníka konania je iba jedným z dôkazných prostriedkov. Nevykonanie dôkazu výsluchom účastníka konania nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s.p.

Treba uviesť, že do obsahu základného práva účastníka vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 23 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky, nepatrí povinnosť súdu vykonať dôkazy označené účastníkom konania. Do tohto okruhu nepatrí ani právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdom ním navrhnutých dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

V prejednávanej veci sa nejednalo o tzv. prekvapujúce (nečakané rozhodnutie) odvolacieho súdu, pretože odvolací súd nečakane neriešil otázku, ktorou by sa nezaoberal súd prvého stupňa. Na rozdiel od súdu prvého stupňa odvolací súd dospel k inému právnomu záveru v otázke prekážky už právoplatne rozhodnutej veci, čo nebolo jediným dôvodom zamietnutia návrhu (s inými dôvodmi sa odvolací súd stotožnil).

Žalobca namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (i súdu prvého stupňa) spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Nesprávne právne posúdenie veci je nepochybne dovolacím dôvodom, nezakladá však prípustnosť dovolania (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje

zmätočnosť rozhodnutia). I keby toto tvrdenie dovolateľa bolo opodstatnené, nezakladalo by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Obdobne to platí i vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s.p. t. j. ak by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Keďže dovolanie žalobcu nie je procesne prípustné, nemohol odvolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom, resp. zaoberať sa tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Keďže v tejto právnej veci dovolanie nie je prípustné, odvolací súd ho odmietol v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej odvolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nakoľko jej žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli (§ 243b ods. 4 prvá veta v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Martin Vladi k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: